

ORDO XLIX.

TRIPETALOIDEAE.

CALAMVS.

LINN. *Syst. veg.* p. 279. *Gen. pl.* p. 173.

535.

Pharm. SANGVIS DRACONIS.

Calamus Rotang; LINN. *Spec. pl.* p. 463. et *Syst. veg.* p. 279. *Palmi-iuncus Draco* RUMPH. *Herb. Amb. tom. 5. p. 114. tab. 58. fig. 1.* *Dsierenang* KÄMPF. *Amoen. exot.* p. 552. *Arbor Indiae orientalis*, in syluis prope fluenta crescens.

Praeter significatam arborem sunt aliae, quarum truncus vel rami vulnerati succum rubrum resinofum fundunt, nomine sanguinis draconis venientem, scilicet:

Pterocarpus Draco; foliis pinnatis LINN. *Syst. veg.* p. 533. LÖFLING'S *Spanska Resa* p. 266. 273. *Pterocarpus officinalis* JACQU. *Stirp. Amer. Hist.* p. 283. *tab. 183. fig. 92.* vbi folium modo depingitur; nam nec florem nec fructum vidit. *Lingoum* RUMPH. *l. c. tom. 2. p. 205. tab. 70.?*

Ipse

Ipsę LINNEUS *l. c.* iam fatetur, se fere credere, orientalem et occidentalem arborem specie discrepare. Arbor alta in America australi crescens; item (modo RUMPHII arbor fit eadem) in saxosis et praeruptis littoribus et locis syluaticis Indiae orientalis, in insulis praecipue Asiae subiectis, Jaua; Sumatra.

Hanc ipsam arborem vere sanguinem sic dictum draconis stillare, testes autoptes ill. JACQUIN (*l. c.*) confirmat. Nempe subferrugineus cortex transuersim si scinditur, breui punctis plurimis sanguineis variegatur in lacrymam abituris, quae post aliquot minuta temporis pr. praecipue feruente sole indurescunt et colliguntur. Olim frequenter hic succus Carthagera in Hispaniam missus fuit, sed iam negligitur eiusdem collectio ob senescentem eiusdem in Europa famam. Cortex, lignum et folia saporem adstringentem habent. Cortex trunci et radice in bacillos palmares scissus ab incolis ad mundandos dentes adhibetur (JACQUIN).

Dracaena Draco; arborea, foliis subcarnosis apice spinoso LINN. *Syst. nat. ed. 12. a. 1767. tom. 2. p. 246. Ed. 13. p. 265.* Draco arbor CLUSII *Rar. plant. p. 1. cum icone ramosae arboris.* VAN-

DELLI

DELLI *Monographia c. ic.* 1767. Störkia et Oe-
 dera CRANZII *de duabus draconis arboribus* 1768. c.
ic. fig. 1. 2. BEHRENDI *Diff. de dracone arbore Clu-*
sii 1770. c. ic. fig. 1. 2. 3. Infulae Canatae a
 pluribus patria huius arboris assignantur.

Paucissima tantum de modo succum illum ru-
 brum ex hac eruendi traduntur. Certe profluere
 caniculae aestu; testis est CLUSIUS (*l. c.*). Ferro fau-
 ciatam arborem statim anni tempore emittere succum,
 qui aheni decoctus et defecatus sanguinis draconis
 nomen adipiscatur, ALOISIUS (apud *Eundem*) narrat.
 Id fieri perforata arbore prope radicem lato et pro-
 fundo hiatu THEVETUS (apud CLUS. *loc. cit.*).

Dalbergia monetaria LINN. *Suppl. plant. p. 317.*
 pariter instruitur succo, istum, de quo hic agi-
 tur, aemulante; nec non

Pterocarpus santolinus LINN. *Suppl. p. 318.*

Quin plurima ligna Indica rubra per rimas
 corticis trunci succum sanguineum exsulant, indu-
 rescentem in resinam rubram. Sunt et species va-
 riae Crotonis, similem succum fundentes (LINN.
Suppl. p. 319.). Omitto alias stirpes, ex quibus
 progigni hinc inde legitur, non satis definitas,
 quarum recensum praestat cel. CRANZ (*l. c. inde a*
pag.

pag. 13.). Harum numero accensenda arbor ista in Botany bay in littore orientali noui Belgii a viris cl. BANKS et SOLANDER a. 1770. reperta (V. HAWKESWORTH'S *collection*, vol. 3. p. 498 et 505.), Quercum referens, et lignum valde durum graeque coloris profundi habens, quae speciem sanguinis draconis exhibet. Eiusdem arboris meminerunt etiam alii ABEL JANSAN TASMAN (1642 in DALRYMPLE'S *collect.* vol. 2. p. 68.) WILHELMUS DE VLAMING (1696. in NIC. WITSEN *Noord en Oost Tartarye*, vol. 1. p. 180. ed. 2.), in nouo Belgio sed diuersis locis visae. In hac ipsa arbore peregrinatores animaduenterunt gradus quosdam, distantia trium vel quinque pedum incisos, quorum ratio detegi non potuit.

Sed, quantum capio, *Calamus Rotang* illa arbor est, ex qua maxime vulgaris collectio succi fit. An sit eadem species calami ac illa, de qua sanguinem draconis copiose in peninsula Malacca colligi cl. KÖNIG (in RETZ. *Obs. botan. fasc. 4. p. 5.*) refert, non dixerim. Ad Chinam fere omnis hic transmittitur, vbi cum lucro maximo venditur. Dubitat ille, sanguinem draconis Soccotrinensem ab eadem stirpe legi. Malaccensis saepe gummi Damar, quod Animes species est, corrumpitur.

C. Ro-

C. Rotang fructum fert in racemo ex ovato rotundum, magnitudinis nucis auellanae maioris, squamulis tenuibus phoeniceis tectum, sub quibus membrana carnosissima globulum pulposum valde adstringentem inuoluit (KÄMPF. *l. c.* p. 556.). Scatet hic ipse fructus succo isto rubro, de quo hic sermo est, quem ut eliciant nigritae Orientis, Malayi Javanique, supra vas amplum fictile, quod aquam ad sui dimidium continet, collocant; quo facto vas leuiter operculatum prunis imponunt, ut vapores aquae bullientis assurgentes emolliant fructus et succum illum euoluant. Hic tum bacillo abradiunt et in folliculos reconditur ex folio arundinaceo complicatos, filo mox in moniliformem seriem ligandos, et tam diu libera aura suspendendos, donec indita resina exaruerit. Alii simplici coctione cum aqua eam eruunt, et ulterius dein reiecto fructu eam coquendo inspissantes folliculis pariter includunt (KÄMPF. *l. c.* p. 553.). Imo superficies externa maturi fructus in Palimbana plerumque obiecta resina ista cernitur. Fructus hosce colligunt ibidem eosque in sacco quodam commouent et agitant, donec exterior rubra crusta decidat, quae ad solem calefacta liquefcit, et manibus in globulos paruos formata, foliis ficcis dicto modo

Appar. medic. Vol. V.

U

recon-

reconditur. Haec sanguinis draconis species purissima est, et in ipsa India caro pretio venit. Reliqui dein fructus succo isto turgidi contunduntur, et vel ad solem vel super igne parum coquuntur. Ex supernatante substantia placentulae formantur tres quatuorue digitos latae, quae species probitate proxime venit ad priorem. Vilior vero est ista, quae ex reliqua crassiori substantia commixta emergit, dum in magnas et rotundas glebas spithamam vel pedem latas, et ultra pollicem crassas redigitur, quae ipsa vulgarem sanguinem draconis, in Europam transuehi solitum, constituit. In hisce placentis saepe fructuum laminae conspiciuntur. Imo nonnunquam aliquid pedunculorum vel ipsius stipitis admiscetur, qui pariter aliquid rubri succi continet, simulque vna cum fructu excoquitur. Fraus quoque edocuit aliena varia ponderis augendi causa admiscere, vt Oryzae furfures, lignorum ramenta aliaque (RUMPH *l. c. p. 115 sq.* Conf. cum hisce *vol. 2. p. 252.*)

Iam satis intelligitur, quam in re differat sanguis draconis *in guttis* siue *lacrymis*, h. e. inuolucris foliaceis inclusa ab isto *in placentis*; qua duplici forma et in Europaeis officinis occurrit, in quas plerum-

plerumque ex India orientali per Natoliam transfertur. Adfunt in officinis glebae magnitudinis nucis Juglandis, mox magis mox minus oblongae, folitario tegmine ex folio palmae vel arundinis indutae; aliae, Auellanam mediocrem aequantes, inter sese descripto modo iunctae. Non videntur hae differre probitatis nota. Homogeneam massam et vesiculis notatam intus constituunt, colorem obscure rubrum prae se ferunt, qui vero, si teritur succus, in cinnabarinum mutatur. Fragiles sunt, vt inter digitos conteri sese patiantur, odoris et saporis expertes. Flammae admotae flagrant et inflantur, relicta cinerum terreorum portione, sparguntque odorem styracinum. Massas praeter hasce seruant officinae grandes palmaris supraque crassitie, coloris rubicundioris, asperae superficiei, et, dum franguntur, albas particulas peregrinae miscelae repraesentantes; pretio itaque inferiores esse constat. Probus sanguis draconis vix aqua afficitur, sed spiritu vini rectificato in integrum fere soluitur. Huius magnam quantitatem imbuit rubedine saturata. Pari modo ab oleis expressis subigitur. Aqua calida eundem emollit. Sic igitur licet plurimam partem resinofus sit, tantillum tamen gummi simul continere videtur. Multiplex

U 2

adulte-

adulterandi illum ratio est per gummi Arabicum, Sorbos contufos, bolum, fanguinem animantium aliaque (Conf. JO. BAUH. *Hist. pl. tom. 1. p. 402 sq.*). In factitium modo cadit, solutum iri aqua, admodum candelae non ardere, sed cum strepitu deflagrare. An Cinnabaris DIOSCORIDIS fit, quod quidam (V. CLUSII *Hist. pl. rar. p. 2.* JO. BAUH. *l. c.*) existimarunt, vix dirimi vnquam poterit: memorabile tamen, quosdam eius tempore duplici hocce nomine (Κινναβαρι, αιμα δρακοντος) eandem rem designasse. Quoad vires, comparat Cinnabarin suam cum haematite, magisque eo adstringere et fanguinem cohibere refert (DIOSC. *lib. 5. cap. 109.*). Haec quidem in veram Cinnabarin mineralem non quadrant. Sed non tutius ad fanguinem ipsum draconis applicantur, licet auctores tantum non omnes, veterum sine dubio effatis adducti, stipticum et ad profluvia sanguinea et aluina sistenda commodum pronuncient, idque ad drachmam dimidiam maiusque pondus datum, et praeterea vlcerebus siccandis et vulneribus consolidandis consecret. Potuit id aliquando adulterato adstringentibus succo contigisse. Species corruptelae quoque est, quae resina communi fit (FERBER'S *neue Beyträge zur Mineralgesch. vol. 1. p. 366.*). Ad
gingiuas

gingiuas firmandas in puluere vel electuario subinde adhuc a medicis in aliorum miscela praecipitur. Pristinās autem laudes formulae quaedam dispensatoriorum etiamnum seruant.

PRAEPARATA ET COMPOSITA.

PULVIS STIPTICUS *Ph. Ed. p. 74.* Ex alumine et sanguine draconis.

BALSAMUM LOCATELLI *Ph. Ed. p. 95.* EMPLASTRUM STICTICUM *Ph. Wurt. p. 72.* EMPL. PRO HERNIOSIS *l. c. p. 65.* EMPL. ROBORANS *Ph. Lond. p. 110.*